

Sygn. akt VII Ka 536/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Gałkowska

Sędziowie: SSO Aneta Łatanik (spr.)

SSO Adam Synakiewicz

Protokolant: Justyna Szczap

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach A. J.

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2019 r.

sprawy **S. T. syna S. i Z.**

ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 177 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego, oskarżonego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt XVI K 317/18

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od oskarżonego S. T. na rzecz oskarżycieli posiłkowych D. Z. (1) i W. Z. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru w postępowaniu odwoławczym;
3. zasądza od oskarżonego S. T. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w tym 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty za II instancję.

Sygn. akt VII Ka 536/19

UZASADNIENIE

S. T. został oskarżony o to, że:

w dniu 13 września 2017 roku we W., kierując samochodem marki S. (...) o nr rej. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, poprzez niezastosowanie się do znaku pionowego B20 (...), umiejscowionego przed skrzyżowaniem ulicy (...) z ulicą (...) i nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu pojazdowi (...) o nr rej. (...) kierowanemu przed D. Z. (2), wyniku czego spowodował nieumyślnie wypadek, którego następstwem była śmierć D. Z. (2),

tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie sygn. akt XVI K 317/18 orzekł w następujący sposób:

1. oskarżonego S. T. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo określone w art. 177 § 2 k.k., i za to na mocy art. 177 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie od 13 września 2017 roku godz. 20.50 do 15 września 2017 roku godz. 11.21 przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;
3. na mocy art. 42 § 1 k.k. i art. 43 § 1 i 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięć) lat, zobowiązując go do zwrotu prawa jazdy właściwemu organowi;
4. na mocy art. 63 § 4 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od 13 września 2017 roku do 5 stycznia 2018 roku;
5. na mocy art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz reprezentantów oskarżyciela posiłkowego kwoty po 1 440,00 (jeden tysiąc czterysta czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie;
6. na mocy art. 627 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę karną w wysokości 180 (sto osiemdziesiąt) złotych oraz obciążył go wydatkami w sprawie w kwocie 7 055,53 (siedem tysięcy pięćdziesiąt pięć złotych 53/100) złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego S. T.. Wyrokowi temu zarzucił rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu S. T. kary 1 roku pozbawienia wolności i środka karnego w postaci 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wynikającą z nienależytego uwzględnienia stopnia winy oskarżonego i społecznej szkodliwości czynu, co w konsekwencji powoduje, iż wymierzona kara nie spełnia swych zapobiegawczych celów jakie powinna osiągnąć w stosunku do oskarżonego oraz nie realizuje potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę przedmiotowego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary 2 lat pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 lat.

Apelację wniósł także obrońca oskarżonego S. T. zaskarżając powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego. Wyrokowi temu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę ustaleń faktycznych polegających na uznaniu, iż biorąc pod uwagę właściwości osobiste oskarżonego, jego dotychczasową postawę (brak jakiegokolwiek konfliktu z prawem), fakt, iż przestępstwo, którego dopuścił się oskarżony jest przestępstwem nieumyślnym, a także zachowanie oskarżonego po wypadku, głęboka trauma związana ze świadomością wypadku i jego skutków (powodująca konieczność leczenia psychologicznego oskarżonego), szczerą skrucha, postawa w trakcie postępowania sądowego, w trakcie którego w żaden sposób nie umniejszał on swojej roli, daje podstawy do uznania, że cele kary zostaną w stosunku do oskarżonego osiągnięte mimo zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary, a przez to brak zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia kary; prowadzenie pojazdów przez skazanego zagraża bezpieczeństwu w komunikacji a tym samym uznaniu, iż zachodzą przesłanki do fakultatywnego orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych;

2. rażącej niewspółmierności kary poprzez orzeczenie wobec skazanego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat bez dostatecznego wyjaśnienia, dlaczego sąd uznał, iż koniecznym okresem obowiązywania zakazu będzie 5 lat i dlaczego nie jest wystarczający okres krótszy.

W konsekwencji obrońca S. T. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary na okres lat trzech tytułem próby oraz uchylecia orzeczonego w punkcie 3 zaskarżonego orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na 5 lat, a także zwolnienia oskarżonego od wydatków w sprawie zasądzonych zgodnie z pkt 6 w kwocie 7 055,53 złotych, ewentualnie o
2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Apelację od wyroku z dnia 18 grudnia 2018 roku wniósł także oskarżony S. T., zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego. Wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia, a polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, iż dotychczasowy tryb życia, postawa życiowa oraz sposób zachowania w czasie czynu i po popełnieniu przestępstwa, sytuacja osobista i rodzinna oskarżonego wskazuje, iż brak warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności pozwoli na osiągnięcie wobec sprawcy celów wychowawczych i zapobiegawczych, a w szczególności zapobiegnie powrotowi do przestępstwa, podczas gdy w rzeczywistości prawidłowa ocena zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności danych o poprzedniej karalności oskarżonego, stan trzeźwości w czasie czynu, zachowanie administracyjnej prędkości, jego postawa na miejscu zdarzenia polegająca na próbie udzielenia pomocy pokrzywdzonemu, dramat osobisty oskarżonego spowodowany zdarzeniem w postaci depresji oraz bardzo trudna sytuacja rodzinna spowodowana stanem zdrowia konkubiny i wnuczki oskarżonego musi prowadzić do wniosków przeciwnych, pozwalających na zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary na okres 3 lat tytułem próby oraz rozważenia orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych tylko do kategorii B, a także zwolnienia oskarżonego od kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zarówno apelacja wniesiona przez Prokuratora jak i apelacje wniesione przez obrońcę oskarżonego i samego oskarżonego S. T., jako bezzasadne, nie zasługiwały na uwzględnienie. Argumenty w nich zawarte nie były w stanie wzruszyć prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Częstochowie w niniejszej sprawie.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż Sąd Rejonowy dysponując kompletnie zgromadzonym i prawidłowo ocenionym materiałem dowodowym, dokonał na jego podstawie trafnych ustaleń faktycznych. Ustalenia te nie budzą żadnych wątpliwości, nie były też kwestionowane we wniesionych apelacjach. Wniesione przez skarżących zarzuty kwestionowały jedynie ustalenia odnośnie orzeczonej oskarżonemu kary i środka karnego.

Jednakże zarzuty, zawarte zarówno w apelacji prokuratora jak i oskarżonego i jego obrońcy, dotyczące rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary i środka karnego okazały się niezasadne. Wbrew twierdzeniom skarżących, zarówno wymierzona oskarżonemu kara jak i środek karny są adekwatne do okoliczności podmiotowych i przedmiotowych niniejszej sprawy. W tej kwestii Sąd Odwoławczy całkowicie popiera ustalenia Sądu Rejonowego. Dokonując jej wyboru i kształtując jej wymiar Sąd I Instancji prawidłowo uwzględnił dyrektywy zawarte w art. 53 k.k. Wszystkie te okoliczności wskazał w sporządzonym uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia. Jednocześnie należy podkreślić, że Sąd wymierzając oskarżonemu karę nie przekroczył granic dyskrecjonalności sędziowskiej, która stanowi zasadę sądowego wymiaru kary. Nie sposób zgodzić się z zarzutami wskazanymi w apelacji Prokuratora i stwierdzeniem, iż orzeczonej karze nie spełni swoich celów, ponieważ jest karą zbyt łagodną. Nie sposób zgodzić się także z zarzutami oskarżonego oraz jego obrońcy, iż orzeczonej karze jest karą zbyt dolegliwą. Sąd Okręgowy

całkowicie popiera ustalenia Sądu Rejonowego w tym zakresie. Rażąca niewspółmierność kary ma miejsce wtedy, gdy kara orzeczona wobec sprawcy nie uwzględnia stopnia społecznej szkodliwości czy też nie realizuje w odpowiednim wymiarze celów kary w zakresie jej społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych. Kara, jaką orzekł Sąd I Instancji jest karą sprawiedliwą i adekwatną, uwzględnia wszystkie okoliczności. Została wymierzona w granicach przewidzianych przez ustawę, ze zwróceniem uwagi, aby jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy. Uwzględniony został stopień społecznej szkodliwości czynu, a także cele, które orzeczona kara powinna osiągnąć względem oskarżonego. Wymierzając karę, prawidłowo Sąd Rejonowy wziął pod uwagę takie okoliczności jak sposób zachowania sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na oskarżonym jako kierowcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu. W przedmiotowej sprawie względem oskarżonego zostały uwzględnione zarówno wszystkie okoliczności obciążające, jak i łagodzące. Należy pamiętać, iż naruszona została najwyższa wartość, a mianowicie życie ludzkie. W wyniku zachowania oskarżonego pokrzywdzony D. Z. (2) poniósł śmierć. Ponadto zachowanie oskarżonego cechowało się rażącym stopniem naruszenia podstawowych zasad ruchu drogowego. Oskarżony nie zastosował się do jednej z podstawowych zasad ruchu drogowego czyli znaku (...) nakazującego zatrzymanie pojazdu przed skrzyżowaniem. Jako okoliczności łagodzące natomiast zostały wzięte pod uwagę takie okoliczności jak dotychczasowa niekaralność oskarżonego, zachowanie się przed i po zdarzeniu. Oskarżony po zaistniałym zdarzeniu próbował udzielić pomocy pokrzywdzonemu i od razu wezwał karetkę pogotowia. Nie można zapominać jednak jaki był skutek zachowania oskarżonego. Pokrzywdzony był młodą osobą, pomimo przestrzegania zasad ruchu drogowego i prawidłowego zachowania, poniósł śmierć w wyniku nieodpowiedzialnego zachowania innego uczestnika ruchu drogowego – oskarżonego S. T.. Nie można zgodzić się z twierdzeniami zawartymi w apelacji oskarżonego oraz jego obrońcy, że to oskarżony jest ofiarą w tej sytuacji. Zrozumiałe jest, że skutki zdarzenia odcisną piętno także w jego psychice, jednak to właśnie oskarżony był przyczyną zdarzenia, które miało miejsce i które jest przedmiotem niniejszej sprawy. Po odbyciu kary, jednak opuści on zakład karny i będzie mógł zapomnieć o konsekwencjach tej sprawy. Niestety odmiennie przedstawia się sytuacja w przypadku oskarżycieli posiłkowych, czyli rodziców pokrzywdzonego. Stracili w wyniku tego zdarzenia swojego młodego syna. Nikt ani nic nie będzie w stanie zrekompensować im takiej straty.

Również orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat jest jak najbardziej adekwatny i sprawiedliwy. Oskarżony naruszył podstawowe zasady ruchu drogowego, nie przestrzegał ciężącego na nim obowiązku ustąpienia pierwszeństwa przejazdu innemu pojazdowi. Ze względu na rażące naruszenie reguł ruchu drogowego, czas na jaki orzeczony został środek karny jest w pełni uzasadniony. Orzekając o tym środku karnym Sąd Rejonowy miał na uwadze stopień winy i społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego, a także uwzględnił wszystkie okoliczności sprawy, które zostały zreferowane powyżej.

Reasumując, Sąd Okręgowy nie stwierdził żadnych naruszeń ze strony Sądu Rejonowego. Rozstrzygnięcie odnośnie orzeczonej wobec oskarżonego kary i środka karnego nie budzi żadnych zastrzeżeń, dlatego też, mając na uwadze wszystkie powyższe ustalenia, zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Podstawę orzeczenia stanowiły przepisy art. 437 § 1 k.p.k.